

**TURE n° 2004-193 nō te 27 nō feppure 2004 e fa'anava'i nei i te papature 'ōtōnōmī  
Nō Pōrīnetia farāni.**

(HT n°119 FFHT nō te 3 nō māti 2004 ; VF nō te 12 nō māti 2004, n° 2 NT, 'api 137)

Fa'ahuru'ēhia e te :

- Fa'auera'a ture n° 2005-432 nō te 6 nō mē 2005 ; VF nō te 26 nō mē 2005, n° 21, 'api 1820
- Fa'auera'a ture n° 2007-1434 nō te 5 nō 'ātopa 2007 ; VF nō te 25 nō 'ātopa 2007, n° 43, 'api 4059
- Ture n° 2009-971 nō te 3 nō 'ātete 2009 ; VF nō te 13 nō 'ātete 2009, n° 33, 'api 3735

'Ua fa'aoti te 'Āpo'ora'a 'iriti ture nō Farāni 'e te 'Āpo'ora'a huitō'ofā,

'Ia au i te fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a to'oiva n° 2004-491 DC nō te 12 nō feppure 2004,

Tē ha'amana hope nei te Peretiteni nō te Rēpūpirīta i te ture e fa'ata'ahia ra i muri nei :

**UPO'O PARAU I  
TE TŌMITĒRA-TEITEI O TE RĒPŪPIRĪTA  
E TE HA'ARA'A A TE HAUFARĀNI**

'Īrava 1 — Nā te tōmitēra-Teitei o te Rēpūpirīta e ara 'ia ha'apa'ohia te orara'a hau 'e te ti'amāra'a o te hui'atira, te ti'ara'a mana o te ta'ata tāta'i tahi 'e tō te 'āvirira'a ta'ata i Pōrīnetia farāni.

Nāna e fa'atere i te mau piha 'ohipa a te Haufarāni i Pōrīnetia farāni ma te auraro rā i te mau fa'ata'ara'a a te rēni mātāmua o te 'īrava 96 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, 'eiaha rā te mau pū 'ohipa e ha'apa'o nei i te 'ohipa ha'avāra'a, maoti rā 'ia tei tāpura-māite-hia i roto i te tahi fa'auera'a mana a te Tiripuna ti'amana hau.

Nāna e ha'apa'o, i te i'oa o te Haufarāni, 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia e te ture 'e te mau fa'aturera'a e vai nei, i te hi'opo'ara'a o te mau 'āmuira'a pū 'ohipa a te hau 'aore rā o te mau ta'ata mōrare a te hau 'aore rā o te mau ta'ata mōrare unuma e fāna'o nei i te moni tauturu 'aore rā i te huru tauturu ato'a mai roto mai i te Haufarāni.

E fa'aoti mai 'oia i te mau fa'aturera'a nō te mau tuha'a 'ohipa e ō mai i roto i te mana fa'atere e mauhia ra e ana.

'Oia te ti'a fa'aue ha'amāu'ara'a faufa'a, nāna e fa'aue 'ia tītauhia te moni 'āpī 'e 'ia 'aufauhia te moni ha'amāu'ara'a tīvira a te Haufarāni 'e, e ti'a iāna i te teni i tōna mana nō taua tuha'a 'ohipa nei i te tahi ti'a rave 'ohipa a te Haufarāni e vai nei i raro a'e i tāna fa'aterera'a.

I te pae nō te pārorura'a 'āi'a, e amo 'oia i te mau ti'ara'a i fa'ata'ahia e te ture 'e te mau fa'aturera'a e vai nei i Pōrīnetia farāni.

E ti'a iāna i te poro i te pena rū 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai e te mau ture 'e te mau fa'auera'a mana. E fā'i atu 'oia i te fa'aterehau e ti'a'au nei i te mau fenua nō te aramoana i te mau fa'anahora'a i fa'aotihia e ana 'e e fa'aara ato'a 'oia i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni.

E mana tō te tōmitēra-teitei nō te fafau i te Haufarāni i roto i te mau fa'aaura'a 'e o Pōrīnetia farāni, 'e te mau 'oire 'aore rā 'e tā rātou mau 'āmuira'a 'oire 'e i te fa'ahiti i te parau i mua i tā rātou mau 'āpo'ora'a mana i te i'oa o te Haufarāni.

E tu'urima 'oia, i te i'oa o te Haufarāni, i te mau parau fa'aaura'a e fa'aoti-noa-hia atu i rotopū i te Haufarāni 'e o Pōrīnetia farāni.

'Ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai e te ture, e ara 'oia i te fa'a'ohipara'a au maita'i o te mau mana fa'atere e mauhia ra e te mau ti'a mana o te mau 'oire. Nō reira, 'ia fa'atae te mau tāvana 'oire i te tōmitēra-teitei ra, 'ia ani mai 'oia nei i te reira, i te mau parau ha'amāramaramara'a ato'a i ni'a i te fa'a'ohipara'a o taua mau tuha'a mana.

Īrava 2.— Ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a a te puta ture fa'au'ara'a i ni'a i te 'ohipa mūto'i tītorotoro'a (fa'aōhia, Ture n° 2009-971 nō te 3/08/2009, Īrava 7-III) « 'e te mau fa'ata'ara'a a te puta ture nō te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te āraira'a fifi 'e te hahi-ē-ra'a atu i te ture », e ti'a'au 'e, e rauti mai te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta (fa'a'orehia, Ture n° 2009-971 nō te 3/08/2009, Īrava 7-III) i te tā'ato'ara'a o te mau rāve'a pāurura'a 'ati roto fenua.

Nō reira, ma te 'ore e ha'afau'a 'ore i te 'ohipa a te mūto'i farāni i te pae nō te pāurura'a 'āi'a, nāna e ha'amaui i te mau tumu 'e te mau tuha'a 'ohipa 'ē atu i tei fa'ata'ahia nā te mūto'i tītoroto 'e, e ha'atū'ati'ati ato'a mai 'oia i te 'ohipa i rotopū i te mau pū 'ohipa rau 'e te mau nu'u mūto'i a te Haufarāni, i te pae nō te pāurura'a roto fenua. E fa'aara 'oia i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'ia tītauhia te reira.

Nāna e fa'atere i te mau ha'ara'a a te mau pū mūto'i tīa'i hau 'e tā te nu'u mūto'i farāni i te pae nō te orara'a hau o te hui'atira 'e te 'ohipa mūto'i ti'a'au 'ohipa a te hau. (monohia, Ture n° 2009-971 nō te 3/08/2009, Īrava 5-III) « Ma te fa'atura i te papature fa'ehau a te mau mūto'i farāni, e tu'uhia te ti'a fa'atere o te nu'u mūto'i farāni 'e te ti'a fa'atere o te nu'u mūto'i tīa'i hau i raro a'e i tāna fa'aterera'a 'e 'ia fā'i māite atu rāua nei iāna rā i te terera'a 'e te mau hope'ara'a o tā rāua mau tuha'a 'ohipa 'ia tītauhia atu te reira. »

'Ia au i te 'arora'a i te 'ohipa 'imira'a faufa'a tāhuna e riro i te fa'ataupupū i te orara'a hau o te hui'atira 'e i te 'ohipa pāurura'a roto fenua, e ha'apāpūhia i roto i te tahi parau fa'aaura'a i rotopū i te Haufarāni 'e te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni i te mau fa'anahora'a e ti'a ai i te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te ani, 'ia tītauhia te reira, i te tauturu a te mau rave 'ohipa a te mau piha tōro'a ha'apa'o tute, te mau mūto'i tīa'i 'ōti'a fenua, te mau piha tōro'a fa'arava'ira'a faufa'a, te piha tōro'a nō te hi'opo'ara'a 'ohipa 'e te mau piha 'ohipa mūto'i nō te a'ura'a 'ānimara 'e te tautaira'a i'a i roto i te miti 'e te anavai 'e tae noa atu i te mau ti'a e ha'apa'o nei i te 'ohipa mūto'i pape 'e tei fa'ata'ahia nō te pāurura'a ea nō Pōrīnetia farāni, 'oia ato'a te mau fa'anahora'a e arata'i i te mau ti'a rave 'ohipa nei nō te pāhonora'a atu i te mau anira'a e fa'ataehia mai ia rātou rā e te mau ti'a mūto'i tītoroto 'ia au i te mau ha'amāramaramara'a 'e te mau parau huru rau ato'a e hina'arohia ra e rātou i te pae nō te 'ohipa tai'ora'a faufa'a, te 'ohipa tūtera'a 'aore rā i te 'ohipa tīa'ira'a 'ōti'a.

'Ia au ā i teie mau tumu 'ohipa nei, e fa'atae atu te mau ti'a mūto'i tītoroto i te mau rave 'ohipa o te mau piha tōro'a i fa'ahitihia nā mua noa atu i te mau parau ato'a e ha'apāpū mai ra e aha mau te mau fifi e riro i tē tupu i te pae nō te tai'ora'a faufa'a, te tute 'aore rā te tīa'ira'a 'ōti'a.

Īrava 3.— 'Ia ha'apa'o te tōmitēra-teitei i te piara'ahia i te *Ve'a Fenua* nō Pōrīnetia farāni o te mau parau mana 'e te mau fa'aotira'a mana e ō mai i roto i te mana fa'atere e mauhia ra e te Haufarāni.

Īrava 4.— I roto i te mau tuha'a 'ohipa ato'a e amohia ra e ana, te turuhia nei te tōmitēra-teitei e te hō'ē pāpa'i parau rahi o te pū nō te Tōmitēra-teitei, tei fa'atōro'ahia nā ni'a i te tahi fa'auera'a mana, e ti'a i te tōmitēra-teitei i te teni atu i teie nei ti'a ra i te tahi tuha'a o tōna mau mana e nāna a'e e ti'a atu ma te mana i te taime a mo'e ai 'aore rā a fifi ai te tōmitēra-teitei.

E turu-ato'a-hia te tōmitēra-teitei i roto i te mau tuha'a fenua tāvana hau a te Haufarāni 'e penei a'e 'ia tītau-noa-hia atu te reira, e te mau ra'atira tuha'a fenua tāvana hau.

E ti'a i te tōmitēra-teitei i tē teni i tōna mana tu'ura'a rima.

'Īrava 5.— E fa'atupuhia 'aore rā e fa'ahuru'ēhia te mau tuha'a fenua tāvana hau a te Haufarāni i Pōrīnetia farāni nā ni'a i te tahi fa'auera'a mana i fa'aotihia e te fa'aterera'a hau farāni i muri mai i te tūramara'a a te Tiripuna ti'amana hau o tē ha'amau ato'a mai i te 'oire pū o te tuha'a fenua tāvana hau tāta'i tahi.

E amo te ra'atira tuha'a fenua tāvana hau i te tahi tuha'a mana tei tenihia iāna ra e te tōmitēra-teitei. E rauti 'e, e ti'a'au 'oia i te mau ha'ara'a a te mau piha tōro'a a te Haufarāni i roto i te mau tuha'a fenua tāvana hau.

## UPO'O PARAU II FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE FEIĀ TŌRO'A A TE HAUFARĀNI

'Īrava 6.— E'ita e ti'a i te feiā tōro'a a te Haufarāni 'aore rā i te feiā tōro'a a te Haufarāni tahito, 'ei ta'ata noa ānei 'aore rā 'ei fa'ehau, i te amo i te tōro'a e fatuhia ra te pārahira'a e Pōrīnetia farāni 'aore rā 'e te tahi o tāna mau pū 'ohipara'a haumana, mai te mea 'ua amo na rātou i Pōrīnetia farāni, i te roara'a o nā matahiti e piti i ma'iri noa atu, i te tōro'a tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, pāpā'i parau rahi 'aore rā mono pāpā'i parau o te mau pū 'ohipa a te tōmitēra-teitei, ti'a fa'atere nō te piha fa'atere a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, ra'atira tuha'a fenua tāvana hau e mono ra'atira tuha'a fenua tāvana hau, ti'a fa'atere nō te mau piha tōro'a a te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta, mono-fa'atere tuha'a fenua ha'api'ira'a 'e te tōro'a ha'avā nō te tiripuna ha'avāra'a haumana.

Hō'ē ā fa'anahora'a nō te mau feiā tore 'ōfitiē o te nu'u fa'ehau nō te fenua, te miti 'e te reva, te mau 'ōfitiē 'e te mau 'īnati o te nu'u mūto'i farāni 'e te mau rave 'ohipa a te Haufarāni o nā tuha'a to'otoru o te mūto'i tīa'i hau 'e te mau rave 'ohipa a te Haufarāni o te āna'ira'a A o te mau piha haumana nō te mūto'i tīa'i 'ōti'a 'e te mau piha tītura'a tute i ni'a i te ho'o 'e tō te Fare putura'a faufa'a i tonohia i Pōrīnetia farāni.

'Īrava 7.— E tutu'uhia te feiā rave 'ohipa a te Haufarāni e vai nei i raro i te fa'aturera'a a te upo'o parau II o te papature nō te mau rave 'ohipa a te hau, nā ni'a i tā rātou anira'a, nō te amora'a i te tōro'a Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni (fa'anava'ihia, Fa'auera'a ture n° 2005-432 nō te 6 nō mē 2005, 'īrava 28) « 'aore rā i te ti'ara'a mero nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. »

## UPO'O PARAU III FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE MAU 'OIRE E TĀ RĀTOU MAU 'ĀMUIRA'A RAU

'Īrava 8.— Nā te tahi fa'auera'a mana tūramahia e te Tiripuna ti'amana hau e fa'aoti i te fa'atupura'a 'aore rā i te fa'a'orera'a o te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni e, i muri a'e i te mana'o hōro'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e tō te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni.

Nā te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta farāni, i muri a'e i te mana'o hōro'a a te 'āpo'ora'a fa'aterehau nō Pōrīnetia farāni 'e i te fāfāra'ahia te mana'o o te mau 'āpo'ora'a 'oire e parauhia ra, e fa'aoti, 'ia tū mai te mana'o o teie mau ti'amana, i te fa'ahuru'ēra'a o te mau 'ōti'a fenua o te mau 'oire 'e tō te mau 'oire 'āmui 'e te tauira'a o tō rātou 'oire pū, nā te fa'aterehau o te mau fenua nō te aramoana rā e fa'aoti i muri a'e i te mana'o hōro'a a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia 'ore te mana'o e tū.

'Īrava 9.— Tītauhia te Haufarāni 'ia huri atu i te moni tauturu i roto i te 'āfata moni a te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni i ni'a i te fāito ra e piti tuha'a i ni'a i te 'ahuru ma pae o te faufa'a tuha i hurihia e Pōrīnetia farāni i te matahiti 1993 i roto i te 'āfata a te mau au'oire, 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia nei i te mau matahiti ato'a e te ture nō te faufa'a.

E nu'u taua tauto'ora'a hurira'a moni mai te hurira'a faufa'a rahi nō te terera'a 'ohipa i roto i te 'āfata a te mau 'oire mai te taime a mana ai teie nei ture.

'Īrava 10.— Nō te ha'amaita'ira'a i tō rātou hotura'a i te pae nō te fa'arava'ira'a faufa'a, te tōtiare 'e te ta'ere, e tu'u mai te Haufarāni i te moni tauturu 'e i tāna arata'ira'a mata'i i te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i tā rātou mau 'āmuira'a rau 'e 'oia ato'a tāna pāturura'a i te mau tāpura 'ohipa ha'amaita'ira'a orara'a huira'atira e fa'aoti-noa-hia atu e te mau 'oire 'aore rā 'e tā rātou mau 'āmuira'a rau 'ia au i te mau tuha'a 'ohipa e mauhia ra te mana e rātou.

'Īrava 11 (monohia, Fa'auera'a ture n° 2007-1434 nō te 5/10/2007, 'Īrava 5-1°).— Te ha'amauhia nei te hō'ē tōmite hōro'a mana'o nō te nūmerara'a i te mau uta'a a te mau 'oire nō Pōrīnetia farāni. Te peretitenihia nei 'oia e te peretiteni ha'avā 'aore rā e te hō'ē ha'avā o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a nō Pōrīnetia farāni, tē vai ato'a nei i roto te tahi rahira'a ti'a nō te Haufarāni, nō te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni, nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e tae noa atu te mau tāvana e pārahi ra i roto i te tōmite hi'opo'a faufa'a nō Pōrīnetia farāni tei ha'amanahia e te 'Īrava 52 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni. 'Ia fāfāhia te mana'o o teie nei tōmite i ni'a i te nūmerara'a o te mau uta'a e tano ra 'ia fa'atītī'aifarohia te reira i te mau mana e mauhia ra e te mau 'oire. Nā te tahi fa'auera'a mana e fa'ata'a mai i te mau fa'anahora'a nō te fa'a'ohipara'a i teie nei 'Īrava.

*(Fa'aarara'a : Fa'auera'a ture n° 2007-1434 nō te 5/10/2007, 'Īrava 7.— I. – ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a ture e vai ra i nā tāpa'o II, III 'e te IV, e ha'amata te fa'a'ohipara'a o te mau fa'ata'ara'a ture o te 'Īrava 1<sup>mu</sup>, te 'Īrava 2, 'eiaha rā te mau fa'ata'ara'a ture o tāna nā tāpa'o II, III, IV 'e te V, 'e te mau 'Īrava 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11 'e te 12 o teie nei fa'auera'a mana, i te 1<sup>mu</sup> nō māti 2008.)*

#### UPO'O PARAU IV FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE HŌPOI'A 'E I TE PĀRURURA'A O TE PERETITENI, O TE MAU FA'ATEREHAU 'E O TE PERETITENI O TE 'ĀPO'ORA'A NŌ PŌRĪNETIA FARĀNI

'Īrava 12.— Ma tē auraro i te mau fa'ata'ara'a a te rēni maha o te 'Īrava 121-3 o te puta ture fa'autu'ara'a, e 'ore e ti'a i tē fa'autu'a i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni, te mau fa'atereha'u 'aore rā i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te rēni ture toru o taua ā nei 'Īrava nō te tahi mau 'ohipa 'ōpua-'ore-hia i ravehia e rātou i te tau a amo ai rātou i tō rātou ti'ara'a maoti rā 'ia 'ite-pāpū-maita'i-hia i te mea ē 'ua rave noa rātou i tā rātou mau fa'aotira'a ma tē feruri 'ore e aha tō muri mai 'ia au i te mana fa'atere e mauhia ra e rātou, te mana 'e te mau rāve'a e vai ra i roto i tō rātou rima e te hopoi'a teimaha e vai ra i roto i te 'ohipa tā te ture e fa'ahepo ra ia rātou i te rave.

'Īrava 13.— E mono o Pōrīnetia farāni i te ta'ata i 'ino i ni'a i tōna ti'ara'a nō te tītaura'a i te feiā 'āhitahita, ha'amata'u 'aore rā i te feiā tūtāora parau e fa'ahitihia ra i te 'Īrava 162 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, 'ia fa'aho'i rātou i te mau tino moni i 'aufauhia e ana i te ta'ata i 'ino ra 'aore rā i tōna mau mono faufa'a. E ti'a ato'a iāna, nō tāua ā nei mau tumu parau, i te horo ti'a atu i teie feiā i mua i te ture, 'ia tītau-noa-hia atu te reira, ma te ti'a atu i te tiripuna fa'autu'ara'a 'ei pae e horo ra.

#### UPO'O PARAU V FA'ATA'ARA'A TURE E TI'A I TE FA'A'OHIPAHIA I TE TAIME MĀ'TTIRA'A O TE MAU MERO NŌ TE 'ĀPO'ORA'A NŌ PŌRĪNETIA FARĀNI

'Īrava 14.— Te fa'ahuru'ēhia nei te mau fa'ata'ara'a ture o te upo'o parau I<sup>mu</sup> mai teie i muri nei te huru :

1° I te 'Irava T. 386 :

a) Mai teie i muri nei te pāpa'ira'a o te rēni ono (5°) :

“5° “pāpa'i parau rahi nō te tōmitēra-teitei” 'eiaha fa'ahou : “pāpa'i parau rahi nō te tuha'a fenua tāvana hau” ;

b) Mai teie i muri nei te pāpa'ira'a o nā rēni ture iva (8°) 'e te 'ahuru (9°) :

“8° “ti'a mā'iti o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'eiaha fa'ahou : “mero 'āpo'ora'a rahi” ;

“9° “mā'itira'a o te mau ti'a mā'iti o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia 'eiaha fa'ahou : “mā'itira'a o te mau mero 'āpo'ora'a rahi” ;

2° Mai teie i muri nei te pāpa'ira'a o te nūmera 3° o te 'Irava T. 388 :

“3° O te mau ti'a mā'iti o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ;”.

'Irava 15.— Mai teie te fa'ahuru'ēra'a o te upo'o parau IV o te puta V o te puta ture mā'itira'a :

1° Mai teie i muri nei te pāpa'ira'a o te 'Irava T. 414 :

“'Irava T. 414. - I.— I Pōrīnetia farāni, e ha'afāna'ohia te mau pupu poritita o tei tāpura-māite-hia 'ei pupu e horo ra, i te mau rāve'a a te mau tuha'a pū o te taiete farāni e ha'apa'o nei i te 'ohipa ha'apurorora'a parau i te mau fenua nō te aramoana.

“II. – E ha'afāna'ohia te mau tāpura pupu poritita 'e te mau 'āmuira'a pupu poritita e ti'a nei i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te taime ha'apurorora'a e toru hora i te maoro nā roto i te 'āfata teata 'e, e toru hora nā roto i te 'āfata rātio.

“Nā te Tōmite teitei nō te 'upa-teata e nūmera i te taime e fa'ata'ahia nā te tāpura pupu poritita tāta'i tahi 'ia au i te fāito rahira'a ti'a o te mau pupu poritita 'e te mau 'āmuira'a pupu poritita e vai ra i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni. E nūmerahia taua fāito rahira'a ti'a 'ia au i te mau parau ha'apāpūra'a ta'ata tāta'i tahi i fa'ataehia mai e te ti'a mā'iti tāta'i tahi e tauihia ra hou a'e i te hopera'a o te tau e piti 'āva'e i te maoro nā mua a'e i te tai'o mahana a hope ai te parau hōmana ti'a mā'iti nō te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni.

“E ti'a i te mau tāpura pupu poritita i te fa'a'ohipa 'āmui i tā rātou taime parauparaura'a.

“E pae miniti nā roto i te 'āfata teata 'e e pae miniti nā roto i te 'āfata rātio te maorora'a ha'eha'a hope i fa'ata'ahia nā ni'a i te pupu poritita tāta'i tahi.

“III. - E toru 'ahuru miniti nā roto i te 'āfata teata 'e e toru 'ahuru miniti nā roto i te 'āfata rātio te maorora'a hope i fa'ata'ahia nā ni'a i te pupu poritita tāta'i tahi.

“E 'ōpere-māite-hia teie maorora'a i rotopū i te mau tāpura pupu poritita 'e te Tōmite teitei nō te 'upa-teata, e 'ore roa rā te hō'ē tāpura pupu poritita e fāna'o hau atu i te maorora'a e pae miniti nā roto i te 'āfata teata 'e e pae miniti nā roto i te 'āfata rātio.

“IV. - E ha'amauhia mai te mau fa'anahora'a nō te fa'atupura'a, te tāpurara'a 'e te ha'apurorora'a o te mau tāu'aparaura'a e te Tōmite teitei nō te 'upa-teata. E fa'atae 'oia nei i tāna mau a'ora'a i te mau fatu o te tahi atu mau pū ha'apurorora'a 'upa-teata i fa'ati'ahia. E tonu 'oia i te tahi ti'a nōna i Pōrīnetia farāni nō te roara'a o te tau horora'a mā'itira'a.

“V. – E fa'a'ohipahia te mau fa'ata'ara'a i mua nei nō te mau mā'itira'a tātuha'a i muri a'e i te fa'a'orera'ahia te mā'itira'a i roto i te tahi tuha'a fenua mā'itira'a 'aore rā 'ia vata noa atu te tahi pārahira'a 'ia au i tei fa'ata'ahia i te tāpa'o II o te 'irava 107 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fequaire 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni. 'Ia tupu te reira, e fa'aitihia te taime, i te tuha'a fenua mā'itira'a tāta'i tahi, i ni'a i te hō'ē hora 'eiaha fa'ahou ra i te toru hora i te maoro 'e i te 'ahuru ma pae miniti 'eiaha fa'ahou ra i te toru 'ahuru miniti. 'Ia ravehia te mau parau ha'apāpūra'a tā'amura'a ta'ata tāta'i tahi e fa'ata'ahia ra i te rēni piti nō te tāpa'o II i roto i te pu'etau e va'u mahana i muri mai i te 'ohipa i tupu na fa'aotihia ai te mā'itira'a nei.” ;

2° Te fa'a'orehia nei te mau tāpa'o III 'e te IV o te 'irava T. 407 'e te mau 'irava T. 411 'e te T. 417 ;

3° I roto i te rēni mātāmua o te 'irava T. 415, tē tauihia nei te fāito i ni'a i te hānere : “5 %” i te fāito i ni'a i te hānere : “3 %” ;

4° Te fa'aōhia nei, i muri mai i te 'irava T. 415, hō'ē 'irava T. 415-1 mai teie te pāpa'ira'a :

“*‘Irava T. 415-1.*— Nō te fa'a'ohipara'a o te 'irava T. 52-11-1, tē monohia nei te mau ta'o : “5 % o te mau reo mā'iti i te hātuara'a mātāmua o te mā'itira'a i te mau ta'o : “3 % o te mau reo mā'iti.”

#### UPO'O PARAU VI FA'ATA'ARA'A TURE E TI'A I TE FA'A'OHIPAHIA I NI'A I TE TIRIPUNA HAUMANA

'Irava 16.— Te fa'ahuru'ēhia nei te puta ture haumana mai teie te huru i muri nei :

1° I roto i te 'irava T. 225-1 'e i roto i te i'oa o nā tuha'a 1 'e te 2 o te pene V o te upo'o parau II nō te puta II, te tauihia nei te mau ta'o : “nō Pape'ete” i te mau ta'o : “nō Pōrīnetia farāni” ;

2° Mai teie te pāpa'ira'a o te 'irava T. 225-2 :

“*‘Irava T. 225-2.*— Mai tei fa'ahitihia i te 'irava 174 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fequaire 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni :

“*‘Irava 174.*— I te taime a fa'ataehia ai i mua i te tiripuna a te hau, te tahi horora'a nō te tumu o te fa'a'ohipara'ahia te mana ha'avī teiaha 'ino 'aore rā te tahi horora'a nō te hi'opo'ara'a i te ti'a-māite-ra'a i te ture o te mau parau mana i fa'ahitihia i te nūmera 1° o te A 'e i te nūmera 1° o te E o te tāpa'o II o te 'irava 171 'e 'ia niuhia taua horora'a i ni'a i te tahi fa'anahora'a pāpū e fa'a'ite mai ra i te tano-'ore-ra'a o te 'ōperera'a mana fa'atere i rotopū i te Hausfarāni, ia Pōrīnetia farāni 'e i te mau 'oire 'aore rā 'ia fa'ahiti-noa-hia taua fa'anahora'a ma te ha'a-pe'ape'a-'ore-hia, 'ia fa'atae ia 'oia i te pu'eparau, ma te tīa'i 'ore i te Tiripuna ti'amana hau nō te ani i tōna mana'o, nā roto i te tahi ha'avāra'a e 'ore roa e roa'a i te horohia. 'Ia tuatāpapa te Tiripuna ti'amana hau i te uira'a i fa'ataehia mai iāna ra i roto i te pu'etau e toru 'āva'e 'e, e fa'ataimehia te ravera'a i te huru fa'aotira'a ato'a i ni'a i te hōhonura'a o te 'ohipa 'e tae noa atu i te taime a hōro'a ai 'oia i tōna mana'o, 'e 'ia 'ore, 'e tae noa atu i te hopera'a o taua pu'etau ra. 'Ia fa'aoti mai te tiripuna haumana i roto i te pu'etau e piti 'āva'e mai te taime a piahia te mana'o nei i te *Ve'a Fenua* a Pōrīnetia farāni, 'e aore rā i te hopera'a o te pu'etau i fa'ata'ahia e te Tiripuna ti'amana hau.” ;

3° Mai teie te pāpa'ira'a o te 'irava T. 225-3 :

“*‘Irava T. 225-3.*— Mai tei fa'ahitihia i mua atu i te 'irava 175 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fequaire 2004 :

“*‘Irava 175.*— E ti'a i te peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'aore rā i te peretiteni o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te horo i mua i te tiripuna a te hau nō te tahi anira'a mana'o. Mai te peu e anira'a tāna i ni'a i te 'ōperera'a o te mau mana fa'atere i rotopū i te Hausfarāni, ia Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā i te mau

'oire, 'ia hi'opo'ahia te anira'a mana'o e te Tiripuna ti'amana hau 'oia tei fa'ataehia atu te reira mā te tīa'i 'ore.

“ 'Ia fa'aara 'oi'oi te ta'ata i fa'atae i taua horora'a nāna ra i te tōmitēra-teitei.” ;

4° Te fa'anava'ihia nei te 'irava T. 231-7 i te hō'ē rēni 'e mai teie tōna pāpa'ira'a :

“Mai tei fa'ahitihia i nā 'irava 74 'e 109 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, e 'ore roa e tū'ati te ti'ara'a peretiteni, i te ti'ara'a mero fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'e te parau hōmana ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni i te ti'ara'a ha'avā nō te tahi tiripuna haumana.” ;

5° Te fa'anava'ihia nei te 'irava T. 231-8 i te hō'ē rēni 'e mai teie tōna pāpa'ira'a :

“Hō'ē ā fa'ahora'a nō te mau mero o te tino o te mau tiripuna ha'avāra'a haumana 'e tō te mau tiripuna pāto'ira'a o tei mā'itihia 'aore rā o tei nōminohia i ni'a i te hō'ē o te mau ti'ara'a 'aore rā i te parau hōmana e fa'ahitihia ra i te rēni hope'a o te 'irava T. 231-7.” ;

6° Mai teie te pāpa'ira'a o te rēni pae (4°) o te 'irava T. 311-3 :

“4° Te mau mā'itira'a i te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i te 'irava 116 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, 'e tae noa atu i te mā'itira'a o te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni 'e te mau horora'a pāto'i i te fa'aho'ira'a fa'ahapa i te ti'ara'a mero fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'e nō te mau ti'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, 'ia au i nā 'irava 82 'e 117 o taua nei ā ture tumu.” ;

7° I roto i te rēni hope'a o te 'irava T. 554-1, tē monohia nei te mau ta'o : “i te 'irava 2 o te ture n° 96-313 nō te 12 nō 'ēperēra 1996 e fa'anava'i nei i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni” i te mau ta'o : “i te 'irava 172 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ” ;

8° I muri a'e i te 'irava T. 311-6, te fa'aōhia nei hō'ē 'irava T. 311-7 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“*'Irava T. 311-7.*— E mana tō te Tiripuna ti'amana hau nō te ha'avā 'ei fa'aotira'a mātāmua 'e 'ei fa'aotira'a hope'a, 'ia au i te mau fa'ata'ara'a o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni :

“1° I te mau horora'a e rave-noa-hia atu nō te pāto'ira'a i te fa'aturera'a roto a te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ;

“2° I te mau horora'a i mua i te mau tiripuna ha'avāra'a ta'a'ē nō te pāto'ira'a i te mau parau mana i fa'ata'ahia i te 'irava 140 o te ture tumu e parauhia ra ;

“3° Te mau horora'a nō te pāto'ira'a i te mau fa'aotira'a rahi e ha'amaui ra i te fa'ahora'a o te tahi mā'itira'a uiuira'a mana'o hui'atira i te fenua nei i fa'ahitihia i te 'irava 159 o te ture tumu e parauhia ra.” ;

9° I muri mai i te 'irava T. 774-9, tē fa'aōhia nei hō'ē 'irava T. 774-11 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“*'Irava T. 774-11.*— Nō te fa'a'ohipara'a i te mau 'irava T. 774-1 'e tae atu i te T. 774-8 i Pōrīnetia farāni :

“1° I te 'irava T. 774-2, te monohia nei te mau ta'o : “tāvana hau” i te mau ta'o ra : “tōmitēra-teitei ;

“2° Te tūra'ihia nei te pu'etau hō'ē 'ahuru ma pae mahana i fa'ata'ahia i te 'irava T. 774-2 i te hō'ē 'āva'e i te maoro ;

“3° Te tūra'ihia nei te pu'etau pāto'ira'a e piti 'āva'e i fa'ata'ahia i te 'irava T. 774-7 i te toru 'āva'e i te maoro.

“I te pae nō te faufa'a a te hau nō Pōrīnetia farāni, e amo te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni i te tuha'a mana a te tōmitēra-teitei 'ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra e teie nei 'irava.

“Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni i mua noa atu, i te 'irava T. 774-2, te monohia nei te mau ta'o : “tāvana hau” i te mau ta'o : “Peretiteni nō Pōrīnetia farāni.”

## UPO'O PARAU VII FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE TIRIPUNA FENUA

'Irava 17.— I. — Te ha'amauhia nei i Pape'ete hō'ē tiripuna fenua nāna e ha'avā i te mau fifi faufa'a mara'a 'ore 'e te mau 'aimārōra'a 'ia au i te tumu parau nō te mau faufa'a fēti'i e fatu-'āmui-hia ra 'aore rā o tei 'ore i vāhiahia atu ra.

II. — 'Ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai i te 'irava 38 o te Papatere Niu, te fa'ati'ahia nei te Fa'aterera'a Haufarāni, nā roto i te tahi fa'auera'a ture, 'ia fa'aoti i te mau fa'ata'ara'a ture nō te fa'anahora'a 'e te terera'a o te tiripuna fenua 'e tae noa atu i te papatere arata'i o te feiā tauturu ha'avā.

E tu'uhia te 'ōpuara'a fa'auera'a mana nei i mua i te mau ti'a fare fa'ati'ahau e mana ra nō te huihui mai i tō rātou mana'o 'ia au i te tītaura'a a te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i mua atu.

E ravehia teie fa'auera'a ture, hou a'e i te hopera'a, o te mahana hope'a o te hō'ē-'ahuru-ma-ono-ra'a o te 'āva'e i muri a'e i te ha'amanara'ahia o teie nei ture. E tu'uhia te 'ōpuara'a ture e ha'apāpū nei i te ha'amanara'a o teie fa'aotira'a mana i mua i te 'Āpo'ora'a mana hope, hou i te hopera'a, o te mahana hope'a o te piti-'ahuru-ra'a o te 'āva'e i muri noa mai i te ha'amanara'ahia o teie nei ture.

## UPO'O PARAU VIII FA'ATA'ARA'A TURE I NI'A I TE MAU 'OHIPA TĀPURARA'A FAUFA'A

'Irava 18.— 'Ia mā'itihia 'e 'ia amo te ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni i tōna tōro'a 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te mau 'irava T. 274-1 i te T. 274-3 nō te puta ture o te mau tiripuna ha'avāra'a faufa'a (pae'au Ture).

'Irava 19.— 'Ia auraro te mau ha'avāra'a tāpura faufa'a a Pōrīnetia farāni, a te mau 'oire 'e tā rātou mau pū 'ohipara'a 'e tae noa atu i te hi'opo'ara'a o tā rātou ti'a'aura'a, i te mau fa'ata'ara'a ture e'ere i te ture tumu o nā pene I 'e te II o te upo'o parau VII o te puta II o te puta ture a te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a (pae'au Ture).

'Irava 20.— 'Ia ravehia te 'ohipa hi'opo'ara'a o te mau fa'aotira'a a te mau taiete tapiho'o 'āmui i fa'atupuhia e Pōrīnetia farāni 'ia au i te 'irava 29 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i fa'ahitihia i mua mai ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a ture o te 'irava T. 272-39 o te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a (pae'au Ture).



ʻĪrava 21.— Te fa'ahuru'ēhia nei te puta ture o te mau tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a mai teie i muri nei te huru :

1° Te fa'anava'ihia nei te ʻĪrava T. 111-9 mai teie i muri nei tōna pāpa'ira'a :

“Ia au i te mau fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te rēni i mua noa atu, e ti'a te ha'avāra'a o te mau tāpura faufa'a 'e te hi'opo'ara'a o te ti'a'aura'a o te tā'ato'ara'a 'aore rā o te tahi noa tuha'a o te mau pū 'ohipara'a a te haufarāni hō'ē ā tō rātou 'āna'ira'a 'e te vai nei tō rātou pū i Pōrīnetia farāni i te tenihia i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a o te fenua nei nā roto i te tahi fa'aotira'a a te ha'avā ture mātāmua o te Tiripuna ha'avāra'a faufa'a, o te fa'aotihia i muri a'e i te mana'o hōro'a a te 'auvaha ture rahi o te Tiripuna ha'avāra'a faufa'a 'e tō te peretiteni o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a.” ;

2° I te ʻĪrava T. 272-6, te monohia nei te mau ta'o : “aore rā tā rātou mau pū 'ohipara'a” i te mau ta'o ra : “, tā rātou mau pū 'ohipara'a 'aore rā tā te haufarāni te vai ra tā rātou pū i Pōrīnetia farāni” ;

3° Te fa'anava'ihia nei te ʻĪrava T. 272-13 i nā rēni e toru i muri nei, mai teie tō rātou pāpa'ira'a :

“E ti'a ato'a iāna i te fa'aoti i te tahi hi'opo'ara'a, nā ni'a i te anira'a fa'ata'a-maita'i-hia a te tōmitēra-teitei, o te tōmite fa'atere ānei o te va'ata'ata 'aore rā o te pū 'ohipara'a a te hau i fa'ahitihia i te rēni mātāmua.

“Tei ni'a iā te hi'opo'ara'a i te 'āfaro-māite-ra'a o te mau parau ti'a'aura'a i te ture, i ni'a i te tāranira'a rāve'a i fa'ahitihia 'e i ni'a i te fāitora'a i te mau hope'ara'a i nae'ahia 'ia au i te mau fā i mana'ohia e te tōmite fa'aoti. E 'ore te aura'a 'aore rā te au-'ore-ra'a o taua mau 'ōpuara'a e ti'a i te 'aimārōhia.

“E ti'a ato'a iāna, i te taime a hi'opo'a ai 'oia i te tāpurara'a faufa'a a te ti'amana hōteni 'ohipa a te hau, i te hi'opo'a i te feiā 'aiteni 'ohipa a te hau i te mau tāpurara'a faufa'a i fa'ataehia e rātou i te ti'amana hōteni ra.” ;

4° Te fa'aōhia nei i muri a'e i te ʻĪrava TT 272-38-1, te hō'ē ʻĪrava T. 272-38-2 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“ʻĪrava T. 272-38-2.— E ti'a te mau fa'aaura'a i ni'a i te mau mātete 'e i te mau tenira'a 'ohipa a te hau e fa'aoti-noa-hia atu e te mau 'oire 'aore rā 'e tā rātou iho mau pū 'ohipara'a i te fa'ataehia e te tōmitēra-teitei i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua. E fa'aara te Tōmitēra-teitei i te reira i te ti'amana tu'urima o taua parau fa'aaura'a

“E fa'ahiti te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua i tōna mau mana'o i roto i te pu'etau hō'ē 'āva'e i te maoro mai te taime a fa'aarahia ai 'oia. E fa'ataehia tōna mau mana'o i te ti'amana fa'atere o te 'oire 'aore rā o te pū 'ohipara'a a te hau e parauhia ra 'e tae noa atu i te tōmitēra-teitei. E ti'a i te ta'ata fa'aue ha'apa'o faufa'a, nā ni'a i tāna anira'a, i te vauvau vaha mai i tōna mau mana'o ma te turuhia mai e te tahi ta'ata o tāna i mā'iti. E fa'aarahia te ti'amana fa'aoti i te mana'o o te tiripuna haufenua hi'opo'a faufa'a i tāna rurura'a fātata roa a'e.” ;

5° I muri a'e i te ʻĪrava TT 272-41, te fa'aōhia nei te hō'ē ʻĪrava T. 272-41-1 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“ʻĪrava T. 272-41-1.— Nā te peretiteni tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua e tītau i te mana'o tītōrotoro e fa'ahitihia ra i te ʻĪrava T. 140-4-1.

“E ti'a i te 'auvaha ture o te Rēpūpirīta i te fa'atae i te 'auvaha o te Fa'aterera'a hau e ti'a nei i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua, ma te ani 'ore i te mana'o 'aore rā nā ni'a i te anira'a a te 'auvaha hope'a nei, i te huru parau ato'a, nō te tahi horora'a e ravehia ra, e riro i te fa'a'ite mai i te 'āfaro-'ore-ra'a

o te tahi 'ohipa i mua i te ture, i roto ānei i te 'ohipa tāpurara'a faufa'a 'aore rā i te ti'a'aura'a o Pōrīnetia farāni 'aore rā o te tahi o tāna mau pū 'ohipara'a.” ;

6° Te fa'anava'ihia nei te 'irava T. 272-43 i te hō'ē rēni mai teie tōna pāpa'ira'a :

“Nā te peretiteni tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua e tītau i te mana'o tītorotoro e fa'ahitihia ra i te 'irava T. 140-4-1.” ;

7° I muri a'e i te 'irava TT 272-44, te fa'aōhia nei hō'ē 'irava T. 272-44-1 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“*'Irava T. 272-44-1.*— 'Ia rave noa atu te tahi ta'ata i te peu a fifi ai te huiha'avā 'e te mau 'āfa'ifa'i parau o te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua i te fa'a'ohipa i tō rātou mana 'ia au i tei fa'ata'ahia e teie puta ture, e riro 'oia i te fa'autu'ahia i te utu'a moni e 15.000 'euro 'aore rā i te fāito moni o te fenua (1.800.000 farāne) 'ei moni utu'a. E ti'a i te huiha'avā ha'apa'o ture i tā'atihia i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua i tē horo i mua i te tiripuna mana nō te ravera'a i te tītorotorora'a fa'autu'a.” ;

8° Mai teie te pāpa'ira'a o te 'irava T. 272-47 :

“*'Irava T. 272-47*— Mai te mea tē vai ra te mana'o 'e 'ua fa'ahitihia mai te reira, e piti 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te ti'a fa'atere 'aore rā nā te ti'a fa'aue ha'apa'o faufa'a, 'oia ato'a, 'ia tupu noa atu te reira, nā te ta'ata e ha'apa'o ra i teie tōro'a i te tau ti'a'aura'a e parauhia ra, nō te fa'ataera'a atu i te piha pāpa'i parau a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua i te hō'ē parau pāhonora'a pāpa'i. E'ita te mau mana'o e ti'a i te fa'aoti-hope-hia maoti rā i muri a'e i te tāpaera'a o te pāhonora'a nei 'aore rā, mai te mea 'aita atu e rāve'a, i te hopera'a ia o te pu'etau i fa'ahitihia a'e nei.” ;

9° Mai teie te pāpa'ira'a o te 'irava T. 272-48 :

“*'Irava T. 272-48.*— E hope maoti te mau hōro'ara'a mana'o a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a i te taime a oti ai te reira i te pāpa'ihia i roto i te tahi parau fa'ata'ara'a mana'o.

“E fa'ataehia taua parau fa'ata'ara'a mana'o :

“1° I te ti'amana fa'atere o te va'ata'ata haufenua ānei 'aore rā i te ti'a fa'atere o te pū 'ohipara'a e fa'ahēpohia i te hi'opo'ara'a ;

“2° I te mau ti'a ānei o te pū 'ohipara'a, o te taiete, o te pupu 'e te mau 'āmuira'a 'ohipa e fa'ahitihia nei i te 'irava T. 272-6 'e tae atu i te 'irava T. 272-10 ; i te reira taime, e fa'atae-ato'a-hia te reira parau i te 'āpo'ora'a ti'amana fa'atere o te va'ata'ata haufenua o tei turu mai 'aore rā o tē fatu ra i te tahi tuha'a o te moni tumu 'aore rā o te tahi pae o te mau reo o tā rātou mau 'āpo'ora'a ti'amana fa'aoti.

“E fa'ataehia te reira i te 'āpo'ora'a ti'amana fa'atere o te va'ata'ata haufenua 'aore rā o te pū 'ohipara'a a te hau 'e, 'ia tupu noa atu te reira, nō te mau tuha'a parau e ō 'oia i roto, i te ti'a fa'aue ha'apa'o faufa'a 'aore rā i te ta'ata e amo ra i teie tōro'a i te tau ti'a'aura'a e hi'opo'ahia ra.

“Hō'ē 'āva'e te pu'etau fa'ata'ahia nā te feiā i fa'ataehia te parau fa'ata'ara'a mana'o nei nō te fa'atae atu i te piha pāpa'i parau a te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua i te hō'ē parau pāhonora'a pāpa'i. I te mea ho'i 'ua tāpae māite taua mau pāhonora'a i te pu'etau fa'ata'ahia i fa'ahitihia a'e nei, e 'āpitihia atu ia teie mau pāhonora'a i te parau fa'ata'ara'a. E fafaura'a te reira nā te feiā pāhono iho.

“Nā te 'āpo'ora'a ti'amana fa'atere o te va'ata'ata haufenua 'aore rā o te pū 'ohipara'a a te hau e fa'atae i te parau fa'ata'ara'a mana'o nei i te 'āpo'ora'a ti'amana fa'aoti i tāna rurura'a fātata roa a'e. E tāpa'ohia 'oia i ni'a i te tāpura 'ohipa mahana a te 'āpo'ora'a ti'amana fa'aoti ; e 'āpitihia atu teie parau fa'ata'ara'a mana'o i te parau tītaura'a manihini e fa'ataehia atu i te mau mero tāta'i tahi o te 'āpo'ora'a ti'amana fa'aoti e 'ia tupu māite te 'aimārōra'a i taua taime ra.

“E'ita e ti'a i te pia, e'ita ato'a e ti'a i te fa'atae i te parau fa'ata'ara'a mana'o nei i te mau mero fa'ari'i parau 'aore rā i te mau huru ta'ata ato'a mai te mahana mātāmua o te torura'a o te 'āva'e nā mua atu i te 'āva'e a tupu ai te mā'itira'a mero nō te va'ata'ata e fa'ahitihia nei i roto i te parau fa'ata'ara'a mana'o 'e a tae roa atu i te mahana i muri mai i te mā'itira'a i hope roa i te ravehia.” ;

10° Te fa'anava'ihia nei te 'irava T. 272-52 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“I te taime a ruru ai te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua nō te ha'avā i te parau nō te tahi ti'a'aura'a faufa'a ti'a 'ore e te parau nō te utu'a e riro i te ma'irihia, e rave 'oia i tana fa'aotira'a, 'aita te ti'a 'āfa'ifa'i parau i taua taime ra. E porohia te fa'aotira'a ha'avā i mua i te aro o te huiratira.” ;

11° Te fa'aōhia nei i muri i te 'irava T. 272-56, hō'ē 'irava T. 272-56-1 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“*'Irava T. 272-56-1.*— E ruru te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a a te haufenua nō te ha'avā 'ia au i te huru fa'anahora'a e fa'ata'ahia ra i te 'irava T. 272-52 i te mau huru anira'a ato'a nō te fa'atanora'a i te mau vauvaura'a mana'o hope'a i ni'a i te huru ti'a'aura'a e fa'atae-noa-hia atu iāna ra 'e te mau ti'a fa'atere o te mau ta'ata mōrare e fa'aterehia ra 'aore rā o te huru ta'ata ato'a o tei fa'ahitihia te i'oa 'aore rā o tei parihia i te 'ohipa hape.” ;

12° Mai teie te pāpa'ira'a o te pene IV o te upo'o parau VII o te puta II : “O te mau ha'apa'o faufa'a” ;

13° Mai teie te pāpa'ira'a o te 'irava T. 274-3 :

“*'Irava T. 274-3.*— 'Ia hōreo te mau ha'apa'o faufa'a a Pōrīnetia farāni, a te mau 'oire 'e tā rātou mau pū 'ohipara'a haumana i mua i te tiripuna hi'opo'ara'a faufa'a haufenua.”

## UPO'O PARAU IX FA'ATA'ARA'A TURE RAU

'Irava 22.— I muri a'e i te 'irava T. 809-1 o te puta ture arata'i ha'avāra'a fa'autu'a, te fa'aōhia nei hō'ē 'irava 809-2 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“*'Irava 809-2.*— I Pōrīnetia farāni, e mono mūto'i tītorotoro te mau rave 'ohipa a te hau 'e te mau ti'a e fa'ahitihia ra i te 'irava 35 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i te 'irava 21 o teie nei puta ture.”

'Irava 23 (monohia, Fa'auera'a ture n° 2007-1434 nō te 5/10/2007, 'irava. 5-2°).- E ti'a i te fa'a'ohipahia te mau fa'ata'ara'a ture o te pene II o te upo'o parau II o te puta V o te tuha'a mātāmua o te puta ture arata'i ha'avāra'a fa'autu'a o te mau va'ata'ata haufenua i ni'a i te mau taiete fa'arava'ira'a faufa'a 'āmui e tā'ati nei ia Pōrīnetia farāni 'e te mau 'oire 'aore rā tā rātou mau pupu 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia mai e te 'irava 29 o te ture tumu n° 2004-192 i fa'ahitihia i mua atu.

(*Fa'aarara'a : Fa'auera'a ture n° 2007-1434 nō te 5/10/2007, 'Irava 7.— I. — Ma te auraro i te mau fa'ata'ara'a ture o te mau tāpa'o II, III 'e te IV, e ha'amata te mau fa'ata'ara'a ture o te 'irava 1<sup>muu</sup>, o te 'irava 2, a ta'a noa atu te mau fa'ata'ara'a ture o tana mau tāpa'o II, III, IV 'e te V, 'e te mau 'irava 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11 'e te 12 o teie nei fa'auera'a mana, i te fa'a'ohipahia i te mahana 1<sup>muu</sup> nō māti 2008.*)

'Irava 24.— Te fa'anava'ihia nei te 'irava 33 o te fa'auera'a mana n° 2000-372 nō te 26 nō 'ēperēra 2000 i ni'a i te mau fa'anahora'a nō te tomora'a 'e te nohora'a o te mau ta'ata 'ē'ē i Pōrīnetia farāni i te hō'ē rēni mai teie tōna pāpa'ira'a :

“E fa'atae te Tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta i te parau fa'aarara'a i ni'a i teie mau fa'aotira'a mana i te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni ra.”

ʻĪrava 25.— Te fa'ahuru'ēhia nei te ʻĪrava 120 o te ture n° 2003-239 nō te 18 nō māti 2003 i ni'a i te pāfurura'a roto fenua mai teie te huru :

1° I roto i te rēni mātāmua o te tāpa'o I, te fa'a'orehia nei te mau ta'o : “i Pōrīnetia farāni” ;

2° Te fa'a'ore-roa-hia nei te tāpa'o III.

ʻĪrava 26.— I te ʻōmuara'a o te upo'o parau VI o te puta V o te puta ture nō te ha'ara'a tōtiare 'e te mau 'utuāfare, te fa'aōhia nei hō'ē pene I<sup>mua</sup> A mai teie tōna pāpa'ira'a :

“Pene I<sup>mua</sup> A

“Fa'ata'ara'a ture i ni'a i te fa'ahepora'a i te pae nō te mā'a

“ʻĪrava T. 560-1.— E ti'a i te fa'a'ohipa i te mau ʻĪrava T. 132-6 i te T. 132-10 i Pōrīnetia farāni ma te auraro rā i te mau fa'atanotanora'a i fa'ata'ahia mai i roto i teie nei pene.

“ʻĪrava T. 560-2.— I roto i te rēni piti o te ʻĪrava T. 132-6, te monohia nei te mau ta'o : “te tōmite” i te mau ta'o : “pupu 'ohipa”.

“ʻĪrava T. 560-3.— I. – Nō te fa'a'ohipara'a i te ʻĪrava T. 132-7, te monohia nei te mau ta'o : “te ti'a o te Haufarāni 'aore rā te peretiteni o te 'āpo'ora'a mata'eina'a” i te mau ta'o : “te ti'amana tuha'a fenua” e te mau ta'o : “tei te huru rā, i te Haufarāni 'aore rā i te mata'eina'a” i te mau ta'o : “i te va'ata'ata e mau ra te mana”.

“II. - Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni mātāmua o te ʻĪrava T. 132-8, te monohia nei te mau ta'o : “tei te huru rā, e te Haufarāni 'aore rā e te mata'eina'a” i te mau ta'o ra : “e te va'ata'ata e mau ra te mana ”.

“III. - Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni nā mua noa mai i te rēni hope'a o te ʻĪrava T. 132-8, te fa'a'orehia nei te mau ta'o : “te mau utuutura'a ma'i mai tei fa'ata'ahia i te ʻĪrava T. 111-2 e te amora'a i te fāito uta'a fa'aauhia o te mau ha'amāu'ara'a mahana tāta'i tahi,”.

“IV.— Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni hope'a o te ʻĪrava T. 132-8, te fa'a'orehia nei te mau ta'o : “ 'aore rā te amora'a i te fāito uta'a fa'aauhia o te mau ha'amāu'ara'a mahana tāta'i tahi ”.

“V.— Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni mātāmua o te ʻĪrava T. 132-9, te monohia nei te mau ta'o : “ te ti'a o te Haufarāni 'aore rā te peretiteni o te 'āpo'ora'a mata'eina'a ” i te mau ta'o : “ te ti'amana tuha'a fenua e mau ra i te mana”.

“VI.— Nō te fa'a'ohipara'a i te rēni hope'a o te ʻĪrava T. 132-9, te fa'a'orehia nei te mau ta'o : “e te amora'a i te fāito uta'a fa'aauhia o te mau ha'amāu'ara'a mahana tāta'i tahi ”.

“VII.— Nō te fa'a'ohipara'a i te ʻĪrava T. 132-10, te monohia nei te mau ta'o : “Te monohia nei te Haufarāni 'aore rā te mata'eina'a, tei te huru rā o te mau fāito tauturu i fāna'ohia, i ni'a i tō rāua ti'ara'a” i te mau ta'o : “Te monohia nei te va'ata'ata e mau ra i te mana, tei te huru rā o te mau fāito tauturu i fāna'ohia, i ni'a i tōna ti'ara'a”.

ʻĪrava 27.— I. – Te monohia nei i te ʻĪrava T. 397 o te puta ture mā'itira'a, te ta'o : “mahara'a” i te ta'o : “onora'a”.

II.— Te fa'anava'ihia nei te ʻĪrava T. 52-12 o taua nei ā puta ture i te hō'ē rēni mai teie tōna pāpa'ira'a :

“Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni piti, i Guadeloupe, i Guyane, i Martinique 'e i La Réunion, e ti'a ato'a te puta faufa'a mā'itira'a i te tu'uhia i te fare tāvana hau 'aore rā i te fare mono tāvana hau.”

III.— Te fa'aōhia nei, i muri mai i te 'irava T. 328-1-1 o taua nei ā puta ture, hō'ē 'irava T. 328-1-2 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“'Irava T. 328-1-2.— Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni piti o te 'irava T. 52-12, i Saint-Pierre-et-Miquelon, e ti'a ato'a te puta faufa'a mā'itira'a i te tu'uhia i te fare tāvana hau.”

IV.— Te fa'aōhia nei, i muri mai i te 'irava T. 334-6 o taua nei ā puta ture, hō'ē 'irava T. 334-7 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“'Irava T. 334-7.— Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni piti o te 'irava T. 52-12, i Mayotte, e ti'a ato'a te puta faufa'a mā'itira'a i te tu'uhia i te fare tāvana hau.”

V.— Te fa'anava'ihia nei te 'irava T. 392 o taua nei ā puta ture i te hō'ē nūmera 7° mai teie tōna pāpa'ira'a :

“7° Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni piti o te 'irava T. 52-12, e ti'a ato'a te puta faufa'a mā'itira'a i te tu'uhia i te piha 'ohipa a te ti'a o te Haufarāni.”

VI.— Te fa'anava'ihia nei te 'irava 26 o te ture n° 77-729 nō te 7 nō tiurai 1977 i ni'a i te mā'itira'a o te mau ti'a mero nō te 'Āpo'ora'a nō 'Europa i te hō'ē rēni, mai teie tōna pāpa'ira'a :

“ Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te rēni piti o te 'irava T. 52-12 o taua nei ā puta ture, e ti'a ato'a te puta faufa'a mā'itira'a a te feiā i horo i te tuha'a fenua mā'itira'a nō te aramoana i pāpa'ihia i ni'a i te tāpura i'oa i 'āpīthia i teie nei ture, i te tu'uhia i te piha 'ohipa a te ti'a o te Haufarāni e vai nei i te mau fenua va'ata'ata e ō mai i raro a'e i te mana fa'aterera'a o te ti'a o taua nei tuha'a fenua mā'itira'a e parauhia ra.”

VII.— Te fa'aōhia nei i roto i te upo'o parau I<sup>mua</sup> o te puta V o te puta ture mā'itira'a, i muri mai i te 'irava T. 392, hō'ē 'irava T. 392-2 mai teie tōna pāpa'ira'a :

“'Irava T. 392-2.— I te roara'a o te matahiti i muri noa i te fa'a'āpīra'a rahi o te 'Āpo'ora'a 'iriti ture farāni 'aore rā o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni, e tu'u te Tōmite farāni nō te hi'opo'ara'a tāpura faufa'a mā'itira'a e te fa'aturara'a o te ture ha'apa'ora'a faufa'a i roto i te piha 'ohipa a te mau 'āpo'ora'a i te hō'ē parau fa'ata'ara'a i ni'a i te nūmerara'a o te tuha'a ha'amāu'ara'a nō te utara'a ta'ata i roto i te tā'ato'ara'a o te mau ha'amāu'ara'a o te mā'itira'a i tupu i Pōrīnetia farāni.”

'Irava 28.— I roto i te mau fa'ata'ara'a ture ato'a e fa'a'ohipahia ra e'ere rātou nō roto i te ture tumu :

1° Te monohia nei te parau ha'amana'ora'a o te fenua 'aihu'arā'au 'aore rā o te mau fenua farāni nō 'Ōteania 'aore rā o te haufenua nō Pōrīnetia farāni, i te parau ha'amana'ora'a o Pōrīnetia farāni i te taime a fa'a'ohipahia ai taua mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te fenua i fa'ata'ahia i te rēni o te 'irava 1<sup>mua</sup> o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō feppure 2004 i fa'ahitihia i mua atu ;

2° Te monohia nei te parau ha'amana'ora'a o te fenua 'aihu'arā'au 'aore rā o te mau fenua farāni nō 'Ōteania 'aore rā o te haufenua nō Pōrīnetia farāni, i te parau ha'amana'ora'a o te va'ata'ata o te aramoana nō Pōrīnetia farāni i te taime a fa'a'ohipahia ai taua mau fa'ata'ara'a ture i ni'a i te va'ata'ata haufenua i ha'amauhia nā roto i te rēni piti o te 'irava 1<sup>mua</sup> o te ture tumu e parauhia ra ;

3° Te monohia nei te parau ha'amana'ora'a o te 'āpo'ora'a haufenua nō Pōrīnetia farāni, i te parau ha'amana'ora'a o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni 'e te parau ha'amana'ora'a o te mau mero 'āpo'ora'a haufenua i te parau ha'amana'ora'a o te mau ti'a mā'itihia o te 'āpo'ora'a nō Pōrīnetia farāni ;

4° Te monohia nei te parau ha'amana'ora'a o te fa'aterera'a hau 'e o te Peretiteni nō te fa'aterera'a hau nō te haufenua nō Pōrīnetia farāni i, te tahi 'e te tahi, te parau ha'amana'ora'a o te fa'aterera'a hau nō Pōrīnetia farāni 'e o te Peretiteni nō Pōrīnetia farāni ;

5° Te monohia nei te parau ha'amana'ora'a o te tāvana rahi, i te taime a 'aimārōhia ai te tuha'a mana o te Haufarāni, i te parau ha'amana'ora'a o te tōmitēra-teitei o te Rēpūpirīta.

‘Īrava 29.— Te monohia nei te rēni piti o te ‘Īrava 6 o te ture n° 83-628 nō te 12 nō tiurai 1983 i ni'a i te 'ohipa perera'a e nā rēni to'opiti i muri nei mai teie tō rāua pāpa'ira'a :

“Nā roto i te 'ōpaera'a i te mau fa'ata'ara'a ture o te ‘Īrava 1<sup>mua</sup> o teie nei ture 'e 'ia au i te mau fa'anahora'a i fa'ata'ahia i nā ‘Īrava 24 'e te 91 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni, e ti'a te mau fare perera'a i te ha'afāna'ohia i te parau fa'ati'a tau poto nō te fa'ari'ira'a i te hōani, i roto i te tahi mau vāhi fa'ata'ahia, ta'a'ē 'e te āteatea maita'i te tahi i te tahi nō te ha'utira'a i te tahi mau huru perera'a moni 'e te mau fare auhoa perera'a nō te fa'anahora'a i te tahi atu mau huru perera'a 'eiaha rā te mau perera'a e ravehia ra i roto i te mau fare perera'a e parauhia ra i mua noa mai.

“‘Ia au i taua ā mau fa'anahora'a, e ti'a te mau pahī tapiho'ora'a tao'a e uta ato'a ra i te horopātete, e 'ore rā e tere ra i ni'a i te rēni pahī tāmau 'e o tei tāpura-māite-hia i ni'a i te puta o te mau pahī nō Pōrīnetia farāni i te ha'amau i te fare perera'a moni 'aore rā i te hō'ē piha fa'ata'ahia nō te perera'a moni, maoti ra 'ia tīti'a-māite-hia te tomora'a i taua mau vāhi perera'a o te mau horopātete e fatu ra i te ti'ara'a horopātete mau.”

‘Īrava 30.— I te pae nō te fa'aturera'a faufa'a i ha'amauhia e Pōrīnetia farāni, e ti'ara'a tō te tōmitēra-teitei nō te tītau i te huira'atira 'ia ti'i i te parau ri'i tītiro tute nō te fāna'ora'a, i raro i tāna hi'opo'ara'a, i te huru parau ti'ara'a 'e te huru parau mana ato'a.

‘Īrava 31.— I. – I roto i te mau fa'ata'ara'a ture e tata'uhia ra i muri nei, te monohia nei te parau ha'amana'ora'a i te ture tumu n° 96-312 nō te 12 nō 'ēperēra 1996 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni i te parau ha'amana'ora'a ra o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni :

1° I o te ‘Īrava 46 o te ture n° 2003-495 nō te 12 nō tiunu 2003 e ha'apa'ari nei i te 'arora'a i te peu 'āhitahita i ni'a i te purūmu ;

2° II o te ‘Īrava 36 o te ture n° 2003-591 nō te 2 nō tiurai 2003 e ha'amana nei i te Fa'aterera'a hau nō te fa'a'ōhiera'a i te ture ;

3° II o te ‘Īrava 62 o te ture n° 2003-660 nō te 21 nō tiurai 2003 i ni'a i te tārena 'ohipa i fa'ata'ahia nā te mau fenua nō te aramoana ;

4° ‘Īrava 140 o te ture n° 2003-706 nō te 1<sup>mua</sup> nō 'ātete 2003 i ni'a i te pānurura'a faufa'a ;

5° II o te ‘Īrava 46 o te ture n° 2003-710 nō te 1<sup>mua</sup> nō 'ātete 2003 i ni'a i te 'āveira'a 'e te tārenara'a 'ohipa nō te mau 'oire pū 'e i te 'ohipa fa'a'āpīra'a 'oire ;

6° I o te ‘Īrava 95 o te ture n° 2003-1119 nō te 26 nō novema 2003 i ni'a i te mana ti'a'aura'a i te tomora'a i te 'ōti'a fenua, te nohora'a o te mau ta'ata 'e'ē i Farāni 'e i te ti'ara'a pātireia.

II. – I roto i te ʻirava 2 *tāpiti* o te ture nō te 1<sup>ma</sup> nō māti 1888 i ni'a i te 'ohipa tautaira'a i'a nā te mau moana e vai ra i raro a'e i te mana fa'atere 'aore rā i raro i te ture farāni i tua atu i te mau fenua nō te aramoana, te monohia nei te mau ta'o : “o te rēni hope'a o te ʻirava 7, o te nūmera 23° o te ʻirava 28 'e te ʻirava 62 o te ture tumu n° 96-312 nō te 12 nō 'ēperēra 1996 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni” i te mau ta'o : “o te rēni hope'a o te ʻirava 47, o te nūmera 11° o te ʻirava 91 'e te ʻirava 22 o te ture tumu n° 2004-192 nō te 27 nō fepuare 2004 i ni'a i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ”.

ʻIrava 32.— Te 'itehia nei e faufa'a nā te tā'ato'ara'a, i ni'a i te fāito moni e 65.251.074 farāne 'ia au i te parau nō te mau tute e i te fāito moni e 1.401.167,70 tārā marite 'ia au i te parau nō te fa'aho'ira'a moni pau, te mau ha'amāu'ara'a e 'aufauhia e te mau ti'amana, te mau ti'a rave 'ohipa 'e te mau rave 'ohipa a te Haufarāni 'aore rā a Pōrīnetia farāni nō te ti'a'aura'a ha'apa'o faufa'a ti'a 'ore o te moni a te Haufarāni, i ha'avāhia e te Tiripuna ha'avāra'a faufa'a i roto i tāna mau fa'aotira'a tau poto n° 18415 nō te 13 nō novema 1997, n° 27470 nō te 5 nō 'ātopa 2000 'e te n° 27467 nō te 23 nō novema 2000, nō te rave-oti-ra'a-hia, a tahi, te mau fa'aa'ura'a tautai i rotopū ia farāni 'e te fenua kōrea nō te 20 nō tītema 1984, te 18 nō 'ātopa 1985, te 22 nō novema 1986, te 14 nō tēnuare 1988, te 22 nō tītema 1988, 10 nō tēnuare 1990, te 11 nō tēnuare 1991, te 18 nō tēnuare 1992, te 1<sup>ma</sup> nō 'ātopa 1993, te 8 nō tiurai 1994 'e te 20 nō tiurai 1995 'e, a piti, te mau fa'aa'ura'a tautai i rotopū ia farāni 'e te fenua tāpōnē nō te 21 nō tiunu 1985, te 9 nō tiurai 1987, te 16 nō fepuare 1989, te 14 nō māti 1990 'e te 7 nō tiunu 1991 'e tae noa atu i tā rātou mau parau tuputi'a 'āpiti, tei fa'aa'uhia nō te fa'a'ohipara'a i te mau faufa'a i'a o te ārea fa'arava'ira'a faufa'a fa'ata'ahia i tua mai i te mau hiti fenua nō Pōrīnetia farāni, nā ni'a i te i'oa o te fa'aterera'a hau farāni nō te mau 'ohipa 'e'ē.

ʻIrava 33.— Te fa'a'ore-roa-hia nei :

1° Nā rēni hope'a e ono o te ʻirava T. 438 o te puta ture mā'itira'a ;

2° Nā rēni mātāmua e maha o te ʻirava T. 394 o taua ā nei puta ture ;

3° Te mau ʻirava 4, 11 'e te 19 o te ture n° 71-1028 nō te 24 nō tītema 1971 i ni'a i te fa'atupura'a 'e te fa'anahora'a o te mau 'oire o te haufenua nō Pōrīnetia farāni ;

4° Te ture n° 96-313 nō te 12 nō 'ēperēra 1996 e fa'anava'i nei i te papature 'ōtōnōmī nō Pōrīnetia farāni ;

5° Te ʻirava 41 o te ture n° 96-609 nō te 5 nō tiurai 1996 i ni'a i te mau fa'ata'ara'a ture rau nō te aramoana.

Ia fa'a'ohipahia teie ture 'ei ture nā te Haufarāni.

Ravehia i Pari, i te 27 nō fepuare 2004.

Jacques CHIRAC.

Nā te Peretiteni o te Rēpūpirīta :

*Te Fa'aterehau mātāmua,*  
Jean-Pierre RAFFARIN.

*Te fa'aterehau nō te mau 'ohipa roto,*  
*te āraira'a 'ati roto fenua*  
*'e te mau ti'amāra'a i roto i te fenua,*  
Nicolas SARKOZY.

*Te fa'aterehau nō te mau 'ohipa tōtiare,*  
*te 'ohipa 'e te autaea'era'a,*  
François FILLON.

*Te fa'aterehau nō te pāururura'a i te 'āi'a,*  
Michèle ALLIOT-MARIE.

*Te fa'aterehau nō te 'atu'atura'a i te nātura*  
*'e te fa'ahotura'a roa,*  
Roselyne BACHELOT-NARQUIN.

*Te fa'aterehau nō te 'ohipa fa'a'apu, te 'aira'a mā'a,*  
*Te tautai 'e te mau 'ohipa mata'eina'a,*  
Hervé GAYMARD.

*Te fa'aterehau nō te 'ohipa a te hau,*  
*te ha'amaita'ira'a 'ohipa a te Hau*  
*'e te fa'anahora'a o te fenua,*  
Jean-Paul DELEVOYE.

*Te fa'aterehau tenihia nō te tāpura faufa'a*  
*'e te ha'amaita'ira'a tāpura faufa'a,*  
Alain LAMBERT.

*Te Mata ara nō te mau 'āti'a tītiro,*  
*fa'aterehau nō te ture,*  
Dominique PERBEN.

*Te fa'aterehau nō te fa'arava'ira'a faufa'a,*  
*te mau faufa'a e te tapiha'ara'a,*  
Francis MER.

*Te fa'aterehau nō te ea, te 'utuāfare*  
*'e te feiā huma,*  
Jean-François MATTEI.

*Te fa'aterehau nō te ta'ere*  
*'e te ha'apurorora'a parau,*  
Jean-Jacques AILLAGON.

*Te fa'aterehau nō te aramoana,*  
Brigitte GIRARDIN.